

PROTOKOL**o strategickém posuzování vlivů na životní prostředí k Úmluvě o posuzování vlivů na životní prostředí přesahujících hranice států**

STRANY TOHOTO PROTOKOLU,

UZNÁVAJÍCE význam integrace hledisek životního prostředí, včetně hledisek zdraví, do přípravy a přijímání plánů a programů a v odpovídající míře i politik a právních předpisů,

ZAVAZUJÍCE SE podporovat udržitelný rozvoj, a opírajíce se proto o závěry Konference OSN o životním prostředí a rozvoji v Rio de Janeiru v Brazílii v roce 1992, především o zásady 4 a 10 Deklarace o životním prostředí a rozvoji z Rio de Janeira a o Agendu 21 a rovněž o výsledky 3. ministerské konference o životním prostředí a zdraví (Londýn, 1999) a Světového summitu o udržitelném rozvoji (Johannesburg, Jižní Afrika, 2002),

MAJÍCE NA PAMĚTI Úmluvu o posuzování vlivů na životní prostředí přesahujících hranice států, přijatou ve finském Espoo dne 25. února 1991, a rozhodnutí II/9 jejích stran v Sofii ze dne 26. a 27. února 2001, v němž se rozhodly připravit právně závazný protokol o strategickém posuzování vlivů na životní prostředí,

UVĚDOMUJÍCE SI, že strategické posuzování vlivů na životní prostředí by mělo hrát důležitou roli v přípravě a přijímání plánů, programů a v odpovídající míře také politik a právních předpisů a že širší uplatňování těchto zásad posuzování vlivů plánů, programů, politik a právních předpisů na životní prostředí bude dále posilovat soustavnou analýzu jejich významných vlivů na životní prostředí,

UZNÁVAJÍCE Úmluvu o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí, přijatou v dánském Aarhusu dne 25. června 1998, a berouce v úvahu odpovídající odstavce v Deklaraci z Luccy, přijaté na 1. zasedání stran této úmluvy,

UVĚDOMUJÍCE SI proto důležitost zajištění účasti veřejnosti na strategickém posuzování vlivů na životní prostředí,

UZNÁVAJÍCE přínosy pro zdraví a blahobyt současných i budoucích generací, které nastanou za předpokladu, že potřeba chránit a zlepšovat lidské zdraví bude chápána jako nedílná část strategického posuzování vlivů na životní prostředí, a uznávající práci, kterou v tomto ohledu vykonává Světová zdravotnická organizace,

PAMĚTLIVY potřeby a významu zlepšování mezinárodní spolupráce při posuzování navrhovaných plánů a programů a v přiměřené míře i politik a právních předpisů, pokud jde o jejich vlivy na životní prostředí, včetně vlivů na zdraví, přesahující hranice států,

SE DOHODLY TAKTO:

Článek 1**Cíl**

Cílem tohoto protokolu je zabezpečit vysokou úroveň ochrany životního prostředí, včetně ochrany zdraví:

a) zajištěním, že hlediska životního prostředí, včetně hledisek zdraví, jsou při přípravě plánů a programů plně brána v úvahu;

b) přispíváním k tomu, že k zájmům životního prostředí, včetně zájmů zdraví, se přihlíží při vypracovávání politik a právních předpisů;

c) zavedením jasných, průhledných a účinných postupů pro strategické posuzování vlivů na životní prostředí;

d) zajištěním účasti veřejnosti při strategickém posuzování vlivů na životní prostředí;

e) a tím začleněním zájmů životního prostředí, včetně zájmů zdraví, do opatření a nástrojů určených k podpoře udržitelného rozvoje.

Článek 2

Definice

Pro účely tohoto protokolu:

- 1) „úmluva“ znamená Úmluvu o posuzování vlivů na životní prostředí přesahujících hranice států;
- 2) „strana“ znamená, pokud není určeno jinak, smluvní stranu tohoto protokolu;
- 3) „strana původu“ znamená stranu nebo strany tohoto protokolu, do jejichž pravomoci bude spadat příprava plánu nebo programu;
- 4) „dotčená strana“ znamená stranu nebo strany tohoto protokolu, které mohou být dotčeny vlivem plánu nebo programu na životní prostředí, včetně vlivu na zdraví, přesahujícím hranice států;
- 5) „plány a programy“ znamenají plány a programy a jejich případné změny, které jsou:
 - a) vyžadovány právními, řídicími nebo správními opatřeními a
 - b) zpracovávány, popřípadě schvalovány orgánem nebo jsou připravovány orgánem ke schválení po oficiálním projednání v parlamentu nebo ve vládě;
- 6) „strategické posouzení vlivů na životní prostředí“ znamená zhodnocení pravděpodobných vlivů na životní prostředí, včetně vlivů na zdraví, které zahrnuje vymezení rozsahu zprávy o vlivech na životní prostředí a její vypracování, zajištění účasti veřejnosti a konzultací, a zohlednění zprávy o vlivech na životní prostředí a výsledků účasti veřejnosti a konzultací v plánu nebo programu;
- 7) „vliv na životní prostředí, včetně vlivu na zdraví“ znamená každý vliv na životní prostředí, včetně vlivu na lidské zdraví, na flóru, faunu, biodiverzitu, půdu, klima, ovzduší, vodu, krajinu, přírodní památky, hmotný majetek, kulturní dědictví a vzájemné působení těchto faktorů;
- 8) „veřejnost“ znamená jednu nebo více fyzických či právnických osob a v souladu s vnitrostátními právními předpisy nebo praxí také jejich sdružení, organizace nebo skupiny.

Článek 3

Všeobecná ustanovení

1. Každá strana přijme nezbytná právní, řídicí a jiná vhodná opatření, jimiž provede ustanovení tohoto protokolu v rámci jasného, průhledného systému.

2. Každá strana se bude snažit zajistit, aby úředníci a orgány napomáhali veřejnosti a poskytovali jí rady v záležitostech upravovaných tímto protokolem.

3. Každá strana zajistí patřičné uznání a pomoc sdružením, organizacím nebo skupinám podporujícím ochranu životního prostředí, včetně ochrany zdraví, v souvislosti s tímto protokolem.

4. Ustanovení tohoto protokolu nesmějí ovlivnit právo každé strany ponechat si nebo zavést další opatření vztahující se k záležitostem upravovaným tímto protokolem.

5. Každá strana bude podporovat cíle tohoto protokolu v příslušných mezinárodních rozhodovacích procesech a v rámci příslušných mezinárodních organizací.

6. Každá strana zajistí, aby osoby vykonávající svá práva v souladu s ustanoveními tohoto protokolu nebyly žádným způsobem postihovány, stíhány nebo šikanovány kvůli své angažovanosti. Tímto ustanovením nejsou ovlivněna práva vnitrostátních soudů uložit úhradu odůvodněných nákladů soudních řízení.

7. V rámci příslušných ustanovení tohoto protokolu musí mít veřejnost možnost vykonávat svá práva bez diskriminace z důvodu občanství, národnosti nebo trvalého pobytu a v případě právnické osoby bez diskriminace z důvodu místa registrace sídla nebo místa výkonu svých činností.

Článek 4

Působnost ve vztahu k plánům a programům

1. Každá strana zajistí, že se strategické posuzování vlivů na životní prostředí provádí u plánů a programů zmíněných v odstavcích 2, 3 a 4, které mohou mít významný vliv na životní prostředí, včetně vlivu na zdraví.

2. Strategické posuzování vlivů na životní prostředí se provádí u plánů a programů, které se zpracovávají v oblasti zemědělství, lesního hospodářství, rybářství, energetiky, průmyslu, včetně těžby, dopravy, regionálního rozvoje, odpadového hospodářství, vodního hospodářství, telekomunikací, cestovního ruchu, územního plánování nebo využití území a které stanoví rámec pro budoucí povolení záměrů uvedených v příloze I a jakéhokoliv jiného záměru uvedeného v příloze II, pro který se vyžaduje posouzení vlivů na životní prostředí na základě vnitrostátní právní úpravy.

3. Pro plány a programy jiné než uvedené v odstavci 2, které stanoví rámec pro budoucí povolení záměrů, musí být strategické posouzení vlivů na životní prostředí provedeno, pokud tak strana určí podle čl. 5 odst. 1.

4. Pro plány a programy uvedené v odstavci 2, které určují využití malých území na místní úrovni, a pro menší změny plánů a programů uvedených v odstavci 2 musí být strategické posouzení vlivů na životní prostředí provedeno, pouze pokud tak strana určí v souladu s čl. 5 odst. 1.

5. Tento protokol se nevztahuje na tyto plány a programy:

- a) plány a programy, jejichž jediným účelem je sloužit obraně státu nebo ochraně obyvatelstva při mimořádných událostech;
- b) finanční nebo rozpočtové plány a programy.

Článek 5

Zjišťovací řízení

1. Každá strana určí, zda plány a programy uvedené v čl. 4 odst. 3 a 4 mohou mít významný vliv na životní prostředí, včetně vlivu na zdraví, buď na základě zkoumání každého jednotlivého případu, nebo určením typů plánů a programů, nebo kombinací obou přístupů. Pro tento účel musí každá strana ve všech případech vzít v úvahu kritéria stanovená v příloze III.

2. Každá strana zajistí, aby při postupu podle odstavce 1 proběhla jednání s orgány odpovědnými za životní prostředí a zdraví uvedenými v čl. 9 odst. 1.

3. Každá strana bude v odpovídajícím rozsahu usilovat o to, aby dotčená veřejnost měla možnost účastnit se zjišťovacího řízení u plánů a programů podle tohoto článku.

4. Každá strana zajistí včasné zveřejnění závěrů podle odstavce 1, včetně důvodů, pro které se nevyžaduje strategické posouzení vlivů na životní prostředí, a to buď veřejnými vyhláškami, nebo jinými vhodnými prostředky, např. v elektronických médiích.

Článek 6

Stanovení rozsahu a obsahu

1. Každá strana stanoví mechanismy, jimiž budou vymezeny příslušné informace, které mají být zahrnuty do zprávy o vlivech na životní prostředí podle čl. 7 odst. 2.

2. Každá strana zajistí, aby vymezení příslušných informací, které mají být součástí zprávy o vlivech na životní prostředí, bylo projednáno s orgány odpovědnými za životní prostředí a zdraví ve smyslu čl. 9 odst. 1.

3. Každá strana bude v odpovídajícím rozsahu usilovat o to, aby dotčená veřejnost měla možnost účastnit se vymezení příslušných informací, které mají být součástí zprávy o vlivech na životní prostředí.

Článek 7

Zpráva o vlivech na životní prostředí

1. Každá strana zajistí, aby pro plány a programy podléhající strategickému posouzení vlivů na životní prostředí byla zpracována zpráva o vlivech na životní prostředí.

2. Zpráva o vlivech na životní prostředí musí v souladu s vymezením podle článku 6 určit, popsat a zhodnotit možné významné vlivy na životní prostředí, včetně vlivů na zdraví, které může způsobit uskutečňování plánu nebo programu a přiměřených alternativ. Zpráva musí obsahovat takové informace uvedené v příloze IV, které mohou být rozumně požadovány s ohledem na:

- a) stávající znalosti a metody hodnocení;
- b) obsah a míru podrobnosti plánu nebo programu a fázi rozhodovacího procesu, v níž se nachází;
- c) zájmy veřejnosti a
- d) informace požadované orgánem přijímajícím rozhodnutí.

3. Každá strana zajistí, aby zpráva o vlivech na životní prostředí měla takovou kvalitu, která uspokojí požadavky tohoto protokolu.

Článek 8

Účast veřejnosti

1. Každá strana zajistí, aby se veřejnost mohla brzy, včas a účinně účastnit strategického posuzování vlivů plánů a programů na životní prostředí v době, kdy jsou všechny možnosti řešení ještě otevřené.

2. Každá strana zajistí, s použitím elektronických médií nebo jiným odpovídajícím způsobem, včasné zveřejnění návrhu plánu nebo programu a zprávy o vlivech na životní prostředí.

3. Každá strana zajistí, aby byla pro účely odstavců 1 a 4 určena dotčená veřejnost, včetně příslušných nevládních organizací.

4. Každá strana zajistí, aby veřejnost uvedená v odstavci 3 měla příležitost v rozumné lhůtě vyjádřit svůj názor na návrh plánu nebo programu a na zprávu o vlivech na životní prostředí.

5. Každá strana zajistí, aby byla stanovena a zveřejněna podrobná opatření o poskytování informací veřejnosti a o konzultacích s dotčenou veřejností. Pro tento účel každá strana vezme v odpovídajícím rozsahu v úvahu údaje uvedené v příloze V.

Článek 9

Projednávání s orgány příslušnými ve věcech životního prostředí a zdraví

1. Každá strana určí orgány, se kterými je třeba jednat a kterých se s ohledem na jejich zvláštní působnosti ve věcech životního prostředí nebo zdraví mohou dotýkat vlivy uskutečňování plánu nebo programu na životní prostředí, včetně vlivů na zdraví.

2. Návrh plánu nebo programu a zpráva o vlivech na životní prostředí musí být zpřístupněny orgánům uvedeným v odstavci 1.

3. Každá strana zajistí, aby orgány uvedené v odstavci 1 dostaly brzy, včas a účinně příležitost vyjádřit svůj názor na návrh plánu nebo programu a na zprávu o vlivech na životní prostředí.

4. Každá strana stanoví podrobný postup pro informování orgánů příslušných ve věcech životního prostředí a zdraví uvedených v odstavci 1 a pro jednání s nimi.

Článek 10

Mezistátní posuzování

1. Jestliže se strana původu domnívá, že uskutečňování plánu nebo programu může mít významný vliv na životní prostředí, včetně vlivu na zdraví, přesahující hranice států, nebo když strana, která může být významně dotčena, o to požádá, musí strana původu zaslat oznámení dotčené straně co nejdříve před schválením plánu nebo programu.

2. Toto oznámení musí kromě jiného obsahovat:

a) návrh plánu nebo programu a zprávu o vlivech na životní prostředí, včetně informací o možných vlivech na životní

prostředí, včetně vlivů na zdraví, přesahujících hranice států, a

b) informace o rozhodovacím řízení, včetně stanovení rozumného časového plánu pro předání připomínek.

3. Dotčená strana musí ve lhůtě stanovené v oznámení sdělit straně původu, zda si přeje zahájit jednání před schválením plánu nebo programu, a pokud si tak bude přát, dotčené strany zahájí jednání o možných vlivech uskutečňování plánu nebo programu na životní prostředí, včetně vlivů na zdraví, přesahujících hranice států a o opatřeních zaměřených na prevenci, snížení nebo zmírnění nepříznivých vlivů.

4. Jestliže se takováto jednání konají, dotčené strany se dohodnou na podrobných postupech, jimiž se zajistí, aby dotčená veřejnost a orgány dotčené strany, které jsou uvedeny v čl. 9 odst. 1, byly informovány a dostaly příležitost předložit svůj názor na návrh plánu nebo programu a na zprávu o vlivech na životní prostředí v rozumné lhůtě.

Článek 11

Rozhodování a schvalování

1. Každá strana zajistí, že se při schvalování plánu nebo programu vezmou přiměřeně v úvahu:

a) závěry zprávy o vlivech na životní prostředí;

b) opatření k prevenci, snížení nebo zmírnění nepříznivých vlivů označených ve zprávě o vlivech na životní prostředí a

c) připomínky obdržené v souladu s články 8 až 10.

2. Každá strana zajistí, že po schválení plánu nebo programu budou veřejnost, orgány uvedené v čl. 9 odst. 1 a strany, se kterými proběhla jednání podle článku 10, informovány a že jim plán nebo program bude zpřístupněn spolu s vyjádřením shrnujícím, jak byla hlediska životního prostředí, včetně hledisek zdraví, do plánu nebo programu zapracována, jak byly vzaty v úvahu připomínky obdržené podle článků 8 až 10 a důvody pro schválení plánu nebo programu s ohledem na zvažované přiměřené alternativy.

Článek 12

Monitorování

1. Každá strana musí sledovat významné vlivy na životní prostředí, včetně vlivů na zdraví, způsobené uskutečňováním plánů a programů schválených podle článku 11, aby mimo jiné včas zjistila nepředvídané nepříznivé vlivy a aby mohla provést přiměřená nápravná opatření.

2. Výsledky monitorování musí být zpřístupněny v souladu s vnitrostátní právní úpravou orgánům uvedeným v čl. 9 odst. 1 a veřejnosti.

Článek 13

Politiky a právní předpisy

1. Každá strana bude usilovat o to, aby zajistila, že hlediska životního prostředí, včetně hledisek zdraví, budou brána v úvahu a budou přiměřeně začleněna do přípravy návrhů politik a právních předpisů, které mohou mít významný vliv na životní prostředí, včetně vlivu na zdraví.

2. Při uplatňování odstavce 1 vezme každá strana v úvahu příslušné zásady a prvky tohoto protokolu.

3. Tam, kde je to vhodné, upraví každá strana praktické mechanismy umožňující zvážit a zpracovat hlediska životního prostředí, včetně hledisek zdraví, podle odstavce 1 a bude přitom přihlížet k potřebě průhlednosti rozhodování.

4. Každá strana bude podávat zprávu o uplatnění tohoto článku na zasedání stran úmluvy sloužícím zároveň jako zasedání stran tohoto protokolu.

Článek 14

Zasedání stran úmluvy sloužící jako zasedání stran protokolu

1. Zasedání stran úmluvy slouží jako zasedání stran tohoto protokolu. První zasedání stran úmluvy sloužící jako zasedání stran tohoto protokolu bude svoláno nejpozději do 1 roku po vstupu tohoto protokolu v platnost a současně se zasedáním stran úmluvy, pokud by zasedání stran úmluvy bylo naplánováno v této době. Další zasedání stran úmluvy sloužící jako zasedání stran tohoto protokolu se bude konat současně se zasedáním stran úmluvy, pokud zasedání stran úmluvy sloužící jako zasedání stran tohoto protokolu nerozhodne jinak.

2. Strany úmluvy, které nejsou stranami tohoto protokolu, se mohou jako pozorovatelé účastnit průběhu kterékoli jednání zasedání stran úmluvy sloužícího jako zasedání stran tohoto protokolu. Jestliže zasedání stran úmluvy slouží jako zasedání stran tohoto protokolu, budou rozhodnutí podle tohoto protokolu přijata pouze stranami tohoto protokolu.

3. Když zasedání stran úmluvy slouží jako zasedání stran tohoto protokolu, každý člen výboru zasedání stran zastupující nějakou stranu úmluvy, která v té době není stranou tohoto protokolu, bude nahrazen jiným členem, který má být zvolen stranami tohoto protokolu a z jejich středu.

4. Zasedání stran úmluvy sloužící jako zasedání stran tohoto protokolu bude pravidelně prověřovat provádění tohoto protokolu a za tímto účelem:

a) bude přezkoumávat politiky a metodické přístupy ke strategickému posuzování vlivů na životní prostředí s cílem dále zlepšovat postupy stanovené v tomto protokolu;

b) bude sloužit k výměně informací o zkušenostech získaných při strategickém posuzování vlivů na životní prostředí a při provádění tohoto protokolu;

c) bude tam, kde je to potřebné, vyhledávat služby a spolupráci příslušných orgánů majících znalosti vhodné pro dosažení účelu tohoto protokolu;

d) zřídí takové pomocné orgány, které považuje za nezbytné pro provádění tohoto protokolu;

e) tam, kde je to nezbytné, zváží a přijme návrhy na změny tohoto protokolu, a

f) zváží a podnikne jakékoliv další kroky, včetně těch, které by měly být provedeny společně podle tohoto protokolu a úmluvy a které by mohly být požadovány pro dosažení účelu tohoto protokolu.

5. Jednací řád zasedání stran úmluvy se použije obdobně v rámci tohoto protokolu, pokud na základě souhlasu zasedání stran úmluvy sloužícího jako zasedání stran protokolu nebude rozhodnuto jinak.

6. Zasedání stran úmluvy sloužící jako zasedání stran tohoto protokolu na svém prvním zasedání zváží a přijme způsoby, jakými bude na tento protokol uplatňován postup pro přezkum souladu s úmluvou.

7. Každá strana bude v intervalech, které budou určeny na zasedání stran úmluvy sloužícím jako zasedání stran tohoto protokolu, podávat zasedání stran úmluvy sloužícímu jako zasedání stran protokolu zprávu o opatřeních, která přijala k provádění tohoto protokolu.

Článek 15

Vztah k ostatním mezinárodním smlouvám

Príslušná ustanovení tohoto protokolu se použijí, aniž by byly dotčeny úmluvy Evropské hospodářské komise OSN o posuzování vlivů na životní prostředí přesahujících hranice států a o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí.

Článek 16

Hlasovací právo

1. Každá strana tohoto protokolu má jeden hlas s výjimkou případů podle níže uvedeného odstavce 2.

2. Organizace regionální hospodářské integrace v záležitostech spadajících do jejich pravomoci budou uplatňovat své hlasovací právo počtem hlasů odpovídajícím počtu jejich členských států, které jsou stranami tohoto protokolu. Takové organizace nebudou uplatňovat své hlasovací právo, pokud toto právo uplatňují jejich členské státy, a naopak.

Článek 17

Sekretariát

Sekretariát zřízený podle článku 13 úmluvy bude sloužit jako sekretariát tohoto protokolu a čl. 13 písm. a) až c) úmluvy o funkcích sekretariátu se použije obdobně na tento protokol.

Článek 18

Přílohy

Přílohy tohoto protokolu tvoří jeho nedílnou součást.

Článek 19

Změny protokolu

1. Každá strana může navrhnout změny tohoto protokolu.
2. S výhradou odstavce 3 se postup pro návrh, přijetí a vstup v platnost změn úmluvy upravený v čl. 14 odst. 2 až 5 úmluvy vztahuje obdobně na změny tohoto protokolu.
3. Pro účely tohoto protokolu se tři čtvrtiny stran nezbytných pro to, aby změna vstoupila v platnost pro strany, které ji ratifikovaly, schválily nebo přijaly, vypočítají na základě počtu stran v době přijetí této změny.

Článek 20

Urovnávání sporů

Ustanovení o urovnávání sporů v článku 15 úmluvy se použijí obdobně na tento protokol.

Článek 21

Podpis

Tento protokol bude otevřen k podpisu v Kyjevě (Ukrajina) od 21. do 23. května 2003 a potom v sídle Organizace spojených národů v New Yorku do 31. prosince 2003 členskými státy Evropské hospodářské komise a rovněž státům, které mají poradní status při Evropské hospodářské komisi v souladu s odstavci 8 a 11 usnesení Hospodářské a sociální rady 36 (IV) ze dne 28. března 1947, a organizacím regionální hospodářské integrace tvořeným svrchovanými členskými státy Evropské hospodářské komise, na něž jejich členské státy přenesly pravomoc v záležitostech upravovaných tímto protokolem, včetně pravomoci vstupovat do smluvních svazků v těchto záležitostech.

Článek 22

Depozitář

Funkci depozitáře tohoto protokolu vykonává generální tajemník Organizace spojených národů.

Článek 23

Ratifikace, přijetí, schválení a přístup

1. Tento protokol podléhá ratifikaci, přijetí nebo schválení signatářskými státy a organizacemi regionální hospodářské integrace uvedenými v článku 21.
2. Tento protokol bude otevřen k přístupu státům a organizacím regionální hospodářské integrace uvedeným v článku 21 od 1. ledna 2004.
3. Kterýkoli jiný stát, neuvedený v odstavci 2 výše, který je členem Organizace spojených národů, může přistoupit k tomuto protokolu na základě schválení zasedáním stran úmluvy sloužícím jako zasedání stran protokolu.
4. Kterákoli organizace regionální hospodářské integrace uvedená v článku 21, která se stane stranou tohoto protokolu, aniž by kterýkoliv její členský stát byl stranou, bude vázána všemi závazky stanovenými tímto protokolem. V případě, kdy je stranou tohoto protokolu jeden nebo více členských států takové organizace, tato organizace a její členské státy rozhodnou o své odpovědnosti za plnění povinností vyplývajících z tohoto protokolu. V těchto případech organizace a její členské státy nebudou oprávněny využívat svých práv v rámci tohoto protokolu souběžně.

5. Ve svých ratifikačních listinách, listinách o přijetí, schválení nebo přístupu učiní organizace regionální hospodářské integrace uvedené v článku 21 prohlášení o rozsahu svých pravomocí týkajících se záležitostí upravovaných tímto protokolem. Tyto organizace také budou informovat deponitáře o jakékoli podstatné změně v rozsahu jejich pravomocí.

Článek 24

Vstup v platnost

1. Tento protokol vstupuje v platnost devadesátým dnem po datu uložení šestnácté ratifikační listiny, listiny o přijetí, schválení nebo přístupu.
2. Pro účely výše uvedeného odstavce 1 listina uložená organizací regionální hospodářské integrace uvedenou v článku 21 nebude počítána jako dodatečná k těm, které uložily členské státy takové organizace.
3. Pro každý stát nebo organizaci regionální hospodářské integrace uvedené v článku 21, které ratifikují, přijmou nebo schválí tento protokol nebo k němu přistoupí po uložení šestnácté ratifikační listiny, listiny o přijetí, schválení nebo přístupu, vstupuje protokol v platnost devadesátým dnem po datu, kdy tento stát nebo organizace uložily ratifikační listiny, listiny o přijetí, schválení nebo přístupu.
4. Tento protokol se vztahuje na plány, programy, politiky a právní předpisy, u nichž první formální přípravný krok následuje po datu vstupu tohoto protokolu v platnost. Je-li strana, do jejíž působnosti spadá plán, program, politika nebo právní

předpis, jednou z těch, na které se vztahuje odstavec 3, vztahuje se tento protokol na plány, programy, politiky a právní předpisy, u nichž první formální přípravný krok následuje po datu vstupu tohoto protokolu v platnost pro tuto stranu.

Článek 25

Odstoupení

Kdykoliv po uplynutí čtyř let od data vstupu tohoto protokolu v platnost pro určitou stranu může tato strana odstoupit od protokolu písemným oznámením deponitáři. Takové odstoupení nabude účinnosti devadesátým dnem po datu jeho přijetí deponitářem. Takovým odstoupením není ovlivněno použití článků 5 až 9, 11 a 13 týkajících se strategického posuzování vlivů na životní prostředí podle tohoto protokolu, které již bylo zahájeno předtím, než toto odstoupení nabylo účinnosti, nebo použití článku 10 týkajícího se oznámení nebo žádosti podaných předtím, než toto odstoupení nabylo účinnosti.

Článek 26

Autentická znění

Originál tohoto protokolu, jehož anglický, francouzský a ruský text je stejně autentický, bude uložen u generálního tajemníka Organizace spojených národů.

Na důkaz toho níže podepsaní, řádně k tomu zmocnění zástupci, podepsali tento protokol.

V Kyjevě (Ukrajina) dne dvacátého prvního května dva tisíce tři.

PŘÍLOHA I

Seznam záměrů podle čl. 4 odst. 2

1. Ropné rafinerie (s výjimkou závodů vyrábějících z ropy pouze maziva) a zařízení na zplynování a zkapaňování 500 tun nebo více uhlí nebo živičných břidlic za den.
2. Tepelné elektrárny a jiná spalovací zařízení o tepelném výkonu 300 megawattů nebo více a jaderné elektrárny a jiné jaderné reaktory (s výjimkou výzkumných zařízení pro výrobu a konverzi štěpných a obohacených materiálů, jejichž maximální výkon nepřesahuje 1 kilowatt nepřetržitého tepelného zatížení).
3. Zařízení určená výhradně pro výrobu nebo obohacování jaderných paliv, pro přepracovávání vyhořelých jaderných paliv nebo pro skladování, ukládání a zpracovávání jaderného odpadu.
4. Velká zařízení pro primární tavbu železných (litiny a oceli) a neželezných kovů.
5. Zařízení pro těžbu azbestu a na zpracovávání a přepracovávání azbestu a výrobků obsahujících azbest: pro azbestocementové výrobky, s roční produkcí nad 20 tisíc tun konečných výrobků; pro třecí materiály, s roční produkcí více než 50 tun konečných výrobků; a pro jiná využití více než 200 tun azbestu ročně.
6. Integrovaná chemická zařízení.
7. Výstavba dálnic a rychlostních komunikací ⁽¹⁾, tratí pro dálkovou železniční přepravu a letišť ⁽²⁾ se základní délkou vzletové a přistávací dráhy 2 100 m nebo více.
8. Ropovody a plynovody s potrubím o velké světlosti.
9. Obchodní přístavy, vnitrozemské vodní cesty a přístavy pro vnitrozemskou vodní přepravu, které umožňují plavbu lodí s výtakem přes 1 350 tun.
10. Zařízení pro spalování, chemickou úpravu nebo skládkování toxických a nebezpečných odpadů.
11. Velké přehrady a nádrže.
12. Čerpání podzemních vod v případech, kdy roční objem čerpaných vod dosahuje nebo přesahuje 10 milionů kubických metrů.
13. Výroba celulózy a papíru s denní kapacitou 200 na vzduchu vysoušených tun a více.
14. Rozsáhlá těžba, úprava v místě těžby a zpracovávání kovových rud nebo uhlí.
15. Těžba uhlovodíků na volném moři.
16. Velká skladovací zařízení pro ropu, petrochemické a chemické výrobky.
17. Odlesnění rozsáhlých území.

⁽¹⁾ Pro účely tohoto protokolu:

— „Dálnice“ znamená silnici speciálně projektovanou a vybudovanou pro provoz motorových vozidel, která neslouží k obsluze přilehlých pozemků a která:

- a) je, s výjimkou zvláštních míst nebo dočasného omezení, vybavena jednotlivými jízdními pruhy pro provoz ve dvou směrech, oddělenými od sebe dělicím pásem, který není určen k provozu, nebo výjimečně jiným způsobem;
- b) se nekříží na jedné úrovni s žádnou silnicí, železniční nebo tramvajovou tratí nebo pěší cestou; a
- c) je označena speciální značkou jako dálnice.

— „Rychlostní komunikace“ znamená silnici vyhrazenou pro provoz motorových vozidel, přístupnou pouze z mimoúrovňových křižovatek nebo křižovatek se světelnou signalizací, na které je zejména zakázáno zastavit a parkovat v jízdním pruhu (jízdních pruzích).

⁽²⁾ Pro účely tohoto protokolu pojem „letišť“ znamená letiště, které vyhovuje definici uvedené v Chicagské úmluvě z roku 1944, kterou je ustanovena Mezinárodní organizace civilního letectví (příloha 14).

PŘÍLOHA II

Jakékoliv jiné záměry podle čl. 4 odst. 2

1. Projekty restrukturalizace venkovských pozemků.
2. Projekty na využívání neobdělávaných pozemků nebo polopřirozených oblastí k intenzivnímu zemědělskému využití.
3. Vodohospodářské projekty pro zemědělství, včetně projektů zavlažování a odvodňování pozemků.
4. Zařízení k intenzivnímu chovu hospodářských zvířat (včetně drůbeže).
5. Počáteční zalesňování a odlesňování za účelem změny současného využití území.
6. Intenzivní chov ryb.
7. Jaderné elektrárny a jiné jaderné reaktory (!) včetně demontáže nebo odstavení těchto jaderných elektráren nebo reaktorů (s výjimkou výzkumných zařízení pro výrobu a konverzi štěpných a obohacených materiálů, jejichž maximální výkon nepřesahuje 1 kilowatt nepřetržitého tepelného zatížení), pokud nejsou zahrnuty v příloze I.
8. Výstavba nadzemního elektrického vedení s napětím 220 kilovoltů nebo více a délkou 15 kilometrů nebo více a další projekty pro přenos elektrické energie nadzemním vedením.
9. Průmyslová zařízení pro výrobu elektřiny, páry a horké vody.
10. Průmyslová zařízení pro přenos plynu, páry a horké vody.
11. Povrchové zásobníky fosilních paliv a zemního plynu.
12. Podpovrchové (podzemní) zásobníky spalitelných plynů.
13. Průmyslové briketování uhlí a lignitu.
14. Hydroelektrárny.
15. Zařízení využívající větrné energie k produkci energie (větrné elektrárny).
16. Zařízení, pokud nejsou zahrnuta v příloze I, konstruovaná:
 - pro výrobu nebo obohacování jaderného paliva,
 - pro zpracování vyhořelého jaderného paliva,
 - pro konečnou likvidaci vyhořelého jaderného paliva,
 - výhradně pro konečnou likvidaci radioaktivních odpadů,
 - výhradně pro skladování (plánovaného na více než 10 let) vyhořelého jaderného paliva na místech jiných než produkčních, nebo
 - pro zpracování a skladování radioaktivních odpadů.
17. Kamenolomy, povrchové doly a těžba rašeliny, pokud není zahrnuto v příloze I.
18. Podpovrchová těžba, pokud není zahrnuta v příloze I.
19. Těžba minerálů mořským nebo říčním bagrováním.
20. Hlubkové vrty (zejména geotermální vrty, vrty pro skladování jaderného odpadového materiálu, vrty pro vodní zdroje) s výjimkou vrtů k průzkumu stability půdy.

21. Povrchová průmyslová zařízení pro těžbu uhlí, ropy, zemního plynu a rud i živičných břidlic.
22. Hutní kombináty na počáteční tavení litiny a oceli, pokud nejsou zahrnuty v příloze I.
23. Zařízení na výrobu surové litiny nebo oceli (primární nebo sekundární tavení) včetně kontinuálního lití.
24. Zařízení na zpracování železných kovů (válcovny za tepla, kovárny s buchary, aplikace ochranných povlaků z roztavených kovů).
25. Slévárny železných kovů.
26. Zařízení na výrobu neželezných surových kovů z rud, koncentrátů a druhotných surovin metalurgickými, chemickými nebo elektrolytickými procesy, pokud nejsou zahrnuty v příloze I.
27. Zařízení na tavení (vytavování), včetně slévání či legování neželezných kovů, s výjimkou vzácných kovů, včetně regenerovaných produktů (rafinování, slévárenské odlévání atd.), pokud nejsou zahrnuty v příloze I.
28. Zařízení na povrchovou úpravu kovů a plastických materiálů elektrolytickými a chemickými procesy.
29. Výroba a montáž motorových vozidel a výroba motorů motorových vozidel.
30. Loděnice.
31. Zařízení na výrobu a opravu letadel.
32. Výroba železničního příslušenství.
33. Kování či pěchování výbuchem.
34. Zařízení na pražení a slinování či spékání (sintrování) kovoносných rud.
35. Koksovací pece („suchá destilace uhlí“).
36. Zařízení na výrobu cementu.
37. Zařízení na výrobu skla včetně skelných vláken.
38. Zařízení na tavení nerostných látek včetně výroby minerálních vláken.
39. Výroba keramických výrobků pálením (vypalováním), zejména střešních tašek, cihel, žárovzdorných či šamotových cihel, dlaždic, kameniny nebo porcelánu.
40. Zařízení na výrobu chemických látek nebo pro nakládání s meziprodukty, pokud nejsou zahrnuty v příloze I.
41. Výroba pesticidů a farmaceutických výrobků, barev, laků, elastomerů a peroxidů.
42. Skladovací zařízení pro ropu, petrochemické nebo chemické produkty, pokud nejsou zahrnuta v příloze I.
43. Výroba rostlinných a živočišných olejů a tuků.
44. Balení a konzervování živočišných a rostlinných produktů.
45. Výroba mléčných produktů.
46. Pivovarnictví a sladování.
47. Výroba cukrovinek a sirupů.
48. Zařízení na porážku zvířat.
49. Zařízení na průmyslovou výrobu škrobu.
50. Závody na výrobu rybí moučky a rybích olejů.

51. Cukrovary.
52. Průmyslové závody na výrobu buničiny, papíru a kartonu, pokud nejsou zahrnuty v příloze I.
53. Závody na předúpravu nebo barvení vláken či textilu.
54. Závody na činění surových kůží.
55. Zařízení na výrobu a zpracování celulózy.
56. Výroba a zpracování výrobků na bázi elastomerů.
57. Zařízení na výrobu umělých minerálních vláken.
58. Zařízení na regeneraci nebo zneškodnění výbušných látek.
59. Zařízení na výrobu azbestu a výrobků založených na azbestu, pokud nejsou zahrnuty v příloze I.
60. Kafilérie.
61. Testovací lavice motorů, turbin nebo reaktorů.
62. Trvalé tratě pro závodění a testování motorových vozidel.
63. Ropovody a plynovody, pokud nejsou zahrnuty v příloze I.
64. Produktovody pro dopravu chemických látek s průměrem nad 800 mm a delší než 40 km.
65. Stavba železnic a intermodálních přepravních zařízení a intermodálních terminálů, pokud nejsou zahrnuty v příloze I.
66. Stavba tramvajových drah, nadzemních i podzemních kolejových tratí, visutých drah nebo podobných tratí zvláštních typů, užívaných výlučně nebo hlavně pro osobní přepravu.
67. Stavba silnic včetně přeložek a/nebo rozšíření stávajících silnic, pokud nejsou zahrnuty v příloze I.
68. Stavba přístavů a přístavních zařízení, včetně rybářských přístavů, pokud nejsou zahrnuty v příloze I.
69. Stavba vnitrostátních vodních cest a přístavů pro vnitrostátní vodní dopravu, pokud nejsou zahrnuty v příloze I.
70. Obchodní přístavy, mola pro nakládku a vykládku spojená s pevninou a vnější přístavy, pokud nejsou zahrnuty v příloze I.
71. Kanalizace toků a opatření proti povodním.
72. Výstavba letišť⁽²⁾ a letištních ploch, pokud nejsou zahrnuty v příloze I.
73. Zařízení na zneškodňování odpadů (včetně skládkování), pokud nejsou zahrnuta v příloze I.
74. Zařízení na zneškodňování ostatních (nikoliv nebezpečných) odpadů spalováním nebo chemickým zpracováním.
75. Skladiště železného šrotu, včetně vraků vozidel.
76. Odkaliště (místa pro ukládání kalů).
77. Systémy čerpání podzemních vod nebo umělého doplňování zásob podzemních vod, pokud nejsou zahrnuty v příloze I.
78. Díla pro převod vodních zdrojů mezi povodími.

79. Čistírny odpadních vod.
80. Přehrady nebo jiná zařízení určená k zadržování vody nebo k jejímu dlouhodobému nebo trvalému skladování, pokud nejsou zahrnuty v příloze I.
81. Pobřežní díla proti erozi a mořská díla měnící pobřeží výstavbou např. vlnolamů, mol, pobřežních hrází a jiných obranných staveb, s výjimkou údržby a rekonstrukce těchto staveb.
82. Zařízení dálkových akvaduktů.
83. Lyžařské dráhy, lyžařské vleky a lanovky a související zařízení či rozvinutí plochy.
84. Malé přístavy.
85. Rekreační vesnice a hotelové komplexy mimo městské oblasti a související rozvinutí plochy.
86. Místa trvalých kempů a místa pro karavany.
87. Tematické parky.
88. Projekty rozvoje průmyslových nemovitostí.
89. Projekty rozvoje měst, včetně výstavby nákupních středisek a parkovišť.
90. Rekultivace území získaného na úkor moře.

(1) Pro účely tohoto protokolu jaderné elektrárny a jiné jaderné reaktory přestanou těmito zařízeními být, jestliže veškeré jaderné palivo a jiné radioaktivně kontaminované součásti byly natrvalo odstraněny z místa zařízení.

(2) Pro účely tohoto protokolu pojem „letišť“ znamená letiště, které vyhovuje definici uvedené v Chicagské úmluvě z roku 1944, kterou je ustanovena Mezinárodní organizace civilního letectví (příloha 14).

PŘÍLOHA III

Kritéria pro stanovení možných významných vlivů na životní prostředí, včetně vlivů na zdraví, podle čl. 5 odst. 1

1. Důležitost plánu nebo programu pro začlenění hledisek životního prostředí, včetně hledisek zdraví, do plánu nebo programu, zejména se zřetelem k podpoře trvale udržitelného rozvoje.
 2. Míra, jakou plán nebo program stanoví rámec pro záměry a jiné činnosti buď vzhledem k jejich umístění, charakteru, velikosti a provozním podmínkám, nebo přidělením zdrojů.
 3. Míra, v níž plán nebo program ovlivňuje jiné plány a programy, včetně plánů a programů v hierarchické návaznosti.
 4. Problémy životního prostředí, včetně problémů zdraví, mající vztah k plánu nebo programu.
 5. Povaha vlivů na životní prostředí, včetně vlivů na zdraví, jako je pravděpodobnost, délka trvání, četnost, reverzibilita, závažnost a rozsah (jako je geografická oblast nebo velikost populace, která může být pravděpodobně ovlivněna).
 6. Riziko pro životní prostředí, včetně rizika pro zdraví.
 7. Charakter vlivů přesahující hranice států.
 8. Míra, jakou plán nebo program ovlivní cenné nebo zranitelné oblasti, včetně krajín s uznaným národním nebo mezinárodním ochranným statusem.
-

PŘÍLOHA IV

Informace podle čl. 7 odst. 2

1. Obsah a hlavní cíle plánu nebo programu a jeho návaznost na ostatní plány nebo programy.
2. Příslušná hlediska současného stavu životního prostředí, včetně stavu zdraví, a jejich pravděpodobný vývoj bez provedení plánu nebo programu.
3. Charakteristiky životního prostředí, včetně charakteristik zdraví, v oblastech, které mohou být významně ovlivněny.
4. Problémy ochrany životního prostředí, včetně ochrany zdraví, které se týkají plánu nebo programu.
5. Cíle ochrany životního prostředí, včetně ochrany zdraví, stanovené na mezinárodní, vnitrostátní nebo jiné úrovni, které se týkají plánu nebo programu, a způsob, jakým byly tyto cíle a ostatní hlediska životního prostředí, včetně hledisek zdraví, během jeho přípravy vzaty v úvahu.
6. Možné významné vlivy ⁽¹⁾ na životní prostředí, včetně vlivů na zdraví, uvedené v čl. 2 odst. 7.
7. Opatření k předcházení, omezování nebo zmírnění případných významných nepříznivých vlivů na životní prostředí, včetně vlivů na zdraví, které mohou být důsledkem provádění plánu nebo programu.
8. Nástin důvodů pro výběr zkoumaných alternativ a popis, jak bylo posuzování provedeno, včetně obtíží při shromažďování informací, jako jsou technické vady nebo nedostatek znalostí.
9. Zamýšlená opatření pro sledování vlivů uskutečňování plánu nebo programu na životní prostředí, včetně vlivů na zdraví.
10. Možné významné vlivy na životní prostředí, včetně vlivů na zdraví, přesahující hranice států.
11. Netechnické shrnutí poskytnutých informací.

⁽¹⁾ Tyto vlivy by měly zahrnovat účinky druhotné, kumulativní, synergické, krátkodobé, střednědobé a dlouhodobé, trvalé i dočasné, pozitivní i negativní.

PŘÍLOHA V

Informace podle čl. 8 odst. 5

1. Navrhovaný plán nebo program a jeho povaha.
 2. Orgán odpovědný za přijetí.
 3. Plánovaný postup, včetně:
 - a) termínu zahájení postupu;
 - b) možností účasti veřejnosti;
 - c) doby a místa konání plánovaného veřejného slyšení;
 - d) orgánu, který je odpovědný za poskytování patřičných informací a kde jsou odpovídající informace uloženy a jsou veřejnosti k nahlédnutí;
 - e) orgánu, na nějž je možno se obracet s vyjádřeními nebo dotazy, a časový rámec pro zaslání vyjádření nebo dotazů a
 - f) jaké informace o životním prostředí, včetně informací o zdraví, týkající se navrhovaného plánu nebo programu jsou dostupné.
 4. Je-li pravděpodobné, že plán nebo program bude předmětem postupu mezistátního posuzování.
-